

BILAGA 1. Laponias Outstanding Universal Values.

I den senaste beskrivningen av Laponias OUV beskrevs kriterierna för området på följande vis (fritt översatt från engelska).

Kriterium (iii): Urfolket samerna bebor de nordliga delarna - nära polcirkeln - av Norge, Sverige, Finland och Ryssland. Som representant för rennäringen och dess kultur är Laponiaområdet ett av de sista, största och bäst bevarade exemplen av en ursprunglig nomadism. Området är utomordentligt rikt på både det påtagliga och det ogripbara arvet som visar på samernas långsiktiga och hållbara bruk av området.

Kriterium (v): Samerna flyttar med sina renhjordar under året. Under sommaren betar renarna, och samerna fiskar i de västra bergsområdena och på vintern betar renarna i de östliga skogarna. Samerna upprätthåller en sedvana, som var vida utbredd i historisk tid, och som daterar tillbaka till ett tidigt stadium i människan ekonomisk och social utveckling.

Kriterium (vii): De snötäckte bergen i Sarek och Sulidälbmá är inte endast storartade att se på utan utgör också en lärobok i glaciärrelaterad geomorfologi. De stora fjällsjöarna i Padjelanta, med sina bergsfonder på den svensk/norska gränsen är av ovanlig skönhet. Den omfattande Rapadalen erbjuder en stark kontrast mot de mera alpina områdena. Speciellt beaktansvärt är dess mycket aktiva deltaområde, omgärdade av klippor och steniga ytterområden som vänder sig ner mot deltat. Den samiska kulturen, som synliggörs av bland annat torvkåtor och renvaktarstugor, tillför estetiska värden till området.

Kriterium (viii): Laponia innehåller alla processer som förknippas med glaciära aktiviteter såsom u-formade dalar, moränområden, steniga sluttningar, drumliners, närvaro av stora och oregelbundna forsande glaciärflöden. Inom området finns utmärkta exempel av isen och frostens påverkan av tundran som bildat polygona formationer och ett område av spektakulära och växande palsas. Isfloder med sitt ursprung i de permanenta snöområdena, spränger fram sin väg genom klippor och stenar. Stora obeväxta områden illustrerar fenomen av den väderbaserade erosionen. Platsen innehåller också bevis på att människor är en del av dessa ekosystem sedan sju tusen år tillbaka.

Kriterium (ix): Betydelsen av det stora myrområdet Sjaunja har bland annat visat sig genom att området utsetts till ett Ramsars område, det största i Europa utanför Ryssland. Detta område är oftast oframkomligt för människor under alla andra årstider än vintern. Området har en urskog av barrträd med åldersbestämningar som indikerar åldrar upp till 700 år. Den naturliga utvecklingen fortsätter här opåverkad.